

Omelija fl-Ordinazzjoni Djakonali ta' Samuel Aquilina u Marlon V. Bajada

Il-Ġimgħa 20 ta' Ġunju 2025

Katidral tal-Assunta, il-Belt Victoria

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex

QADDEJJA U HBIEB

Gheżież Marlon u Samuel, xi grazzja kbira li llejla l-Ispirtu s-Santu ser jagħżel li jinżel fuqkom u jagħtikom il-karizma, id-don tad-Djkonat, jiġifieri li tkunu qaddejja!

Il-Qari li intom stess għaziltu (Num 3:5-9; 2 Kor 12:5b-10; Ġw 15:9-17) fih ħafna x'tagħsar. Inhoss illi verament hu Qari wieħed wara l-ieħor.

Fl-Ewwel Qari, Alla jikkmanda lil Mosè biex in-nies li ġejjin mit-tribù ta' Levi jsiru qaddejja ta' dawk li ġejjin mit-tribù ta' Aron. Fi kliem ieħor, Alla, fil-providenza u l-pjan tiegħu, jagħżel li l-Leviti – dawk li kienu ġejjin minn nisel Levi – ikunu l-qaddejja tas-sacerdoti li kienu ġejjin mit-tribù ta' Aron. U Alla jidhol fid-dettall: jgħidilhom x'għandhom jagħmlu, jitellem fuq għemil. Jgħidilhom li jridu jhejju t-Tinda, it-Tabernaklu, u li jridu jmiddu jdejhom, li jridu jwettqu, li jridu jagħmlu.

Imma nafu li dan mhux biżżejjed. Ilkoll kemm aħna nafu li jekk il-vokazzjoni sacerdotali – fl-ewwel grad tagħha, id-Djkonat, fit-tieni grad tagħha, il-Presbiterat, jew fit-tielet grad tagħha, l-Episkopat – nirrenduha biss għal attegġjamenti ta' għemil, għal komportamenti, għal x'għandna nagħmlu (irridu nqaddsu, irridu mmorru nqarbnu, irridu nqarru, irridu mmorru nzuru l-morda...), naqgħu f'dak li ngħidulu l-funzjonalizmu, jiġifieri, insiru impjegati, insiru sempliċement nies illi għandhom xogħol xi jwettqu biex idahhlu l-hobżna ta' kuljum, ħafna drabi marbuta mal-azzjonijiet, mal-għemil li aħna nagħmlu. Inwettquh u nhossuna f'postna. Imma daqshekk biss huwa ftit!

Żgur illi d-don tal-qadi li Alla qiegħed jagħti lilkom illejla, u li lkoll kemm aħna ngorru fina bis-sagrament tal-Magħmudija, allura d-don li ta lil kulhadd (aħna lkoll kemm aħna qaddejja ta' xulxin), ma nistgħux nirrestringuh biss għal xi ħaġa li nagħmlu għal xi hadd. Ippanċajna, għamilna dak li kellna nagħmlu, u tlaqna! Tkun xotta wisq, tkun mejta wisq, tkun kiesha wisq sejha li tirrendi ruhha sempliċement għall-għemil esterjuri.

Fit-Tieni Qari sabiħ li għaziltu, San Pawl jidhol aktar fil-fond ta' dan il-ministeru. Tant jidhol fil-profondità, illi jgħidilna li jekk aħna nirrestringu rwieħna biss għal dak li għandna nagħmlu, nistgħu naqgħu f'żewġ riskji. L-ewwel riskju hu li niftaħru bil-kapaċijiet tagħna: x'qed nagħmel jiena... għax jien kapaċi niprietka, kapaċi nzur il-morda, kapaċi norganizza sew il-Liturġija, kapaċi nzomm id-dar nadifa, kapaċi nagħmel ix-xogħol tiegħi sew. Allura l-ftaħir: 'Jien kapaċi!'. U dan huwa riskju mhux tagħkom biss, imma tagħna wkoll is-sacerdoti, riskju marbut mal-funzjonalizmu, ma' 'nagħmel dak li għandi nagħmel'. Imma hemm riskju ieħor, jgħidilna San Pawl: li niffukaw fuq ix-xewka, fuq id-dgħufija, fuq id-difett. Allura jekk l-ewwel riskju jkun illi niftaħru u li aħna nhossuna biżżejjed għalina nfusna, li aħna kapaċi, m'għandna bżonn ta' hadd, u allura nibdew naġixxu waħedna; it-tieni riskju hu ikrah u jbeżża' daqs, għax hu li naqtgħu qalbna: 'Jien m'iniex kapaċi għal dik, u jien nibża' nidhol għall-oħra, u jien aħjar noqgħod bi kwieti d-dar'. Hekk nispiċċaw irtirati prekoċi, nispiċċaw nirtiraw qabel iż-żmien, nispiċċaw persuni illi bl-iskuża li aħna m'aħniex kapaċi, li aħna naqtgħu qalbna, infittxu l-kumdità tagħna, infittxu li noqogħdu sew aħna.

Imma mbagħad San Pawl jagħmel qabża. Jghid: ‘Jien ma nistax nibqa’ mwahħal mal-kapaċitajiet tiegħi u noqgħod niftaħar, u jien lanqas nibqa’ mwahħal max-xewka li għandi f’gismi, li tlabtu tliet darbiet lil Alla jnehħihieli u ma nehħilhix’. Hawnhekk San Pawl jagħmel il-qabża u jidhol f’dimensjoni li tmur lil hinn mid-dimensjoni umana, jitla’ f’sular ieħor. Ma jibqax iħares biss lejn l-esperjenza tal-qadi kif kienu jħarsu lejha semplicement il-Leviti, il-qaddejja tas-saċerdozju tat-Testment il-Qadim, jiġifieri bħala obbligu u xogħol. San Pawl jitkellem fuq haġa importanti: il-grazzja. “Biżżejjed għalik il-grazzja tiegħi”, ‘biżżejjed għalik il-ħarsa tiegħi, il-predilezzjoni tiegħi, l-għażla tiegħi; biżżejjed għalik il-fatt li jien lilek għażiltek, ħadt grazzja miegħek’.

Din titfagħna f’dimensjoni totalment differenti minn dik li b’xorti ħażina tendenzjalment l-inerzja titfagħna fiha. Jew kuntenti bil-kapaċitajiet tagħna, jew iffrustrati bil-limiti tagħna. Jew kuntenti għax qed nirnexxu, jew iffrustrati għax ma wasalniex fejn ridna naslu. Liema hi din id-dimensjoni oħra? Il-Vanġelu! Kemm hu sabiħ il-Vanġelu, li jidhol fil-qalba ta’ dak li jfisser il-qadi, is-servizz għan-Nisrani! Dan hu għalina lkoll, imma b’mod speċjali għalikom.

Xi jfisser taqdi? L-ewwel u qabel kollox, Ġesù jagħmilha ċara: “Ma nsejħilkomx aktar qaddejja, imma sejjaħtilkom ħbieb”. Alla ħa grazzja miegħek, magħna. Alla, b’xi mod, ħa grazzja ma’ kull wieħed u waħda minna. Alla jhobbna, l-imħabba kbira tiegħu għalina tagħtina serenità, tagħtina paċi fil-qalb. Alla hu d-Djaknu per eċċellenza: hu l-ewwel wieħed li jinżel għarkupptejh u jaqdi. L-Istorja kollha tas-Salvazzjoni, mill-ewwel att tal-ħolqien sat-tmiem tad-dinja, mhix għajr ċelebrazzjoni waħda tad-djkonija ta’ Alla. Anki bħalissa, f’dan il-mument, Alla qiegħed jaqdina, qiegħed iħobbna. Ahna ħajjin grazzi għall-grazzja ta’ Alla, għall-imħabba b’xejn u mingħajr kundizzjoni ta’ Alla għalina. Jghidha ċara Ġesù fil-Vanġelu lill-Appostli tiegħu: “Kif ħabbni Missieri, hekk ħabbejtkom jien”.

Hawn allura l-qadi tagħna ma jibqax frott tad-dmir, frott ta’ piż, imma jsir esperjenza waħda ta’ mħabba rċevuta, imħabba kkontemplata, imħabba li ssir ferħ – “Qed ngħidilkom dan biex il-ferħ tagħkom ikun shiħ” – u mħabba li toħroġ, mogħtija. Imma hawn hu l-qofol tal-qadi: fl-imħabba ta’ Alla għaliya, għalikom.

Jekk ikollna nerggħu nqallbu dak il-vanġelu, insibu almenu disa’ darbiet il-kelma *mħabba*, il-kelma *agape*. Disa’ darbiet, jiġifieri tlieta għal tlieta. In-numru tlieta nafu xi jfisser fl-Iskrittura. Il-kelma *mħabba* hi l-qofol u ċ-ċentru ta’ għażla Nisranija, imma b’mod speċjali tal-għażla tagħkom u tagħna. Ahna llejla rridu nistaqsu jekk aħniex inħallu lil Alla jhobbna.

Kemm għandna bżonnha dik il-frazi qawwija ta’ San Pawl: ‘Tfixklux lil Alla milli jhobbkom. Hallu lil Alla jagħmel ħniena magħkom. Hallu lil Alla jhobbkom’ (ara 2 Kor 5:20), għax hi l-origni, is-sors, il-fundament ta’ dak kollu li nagħmlu jekk irridu li dan ikun awtentiku, veru, effikaċi, jiġifieri jhalli l-frott u jimliena bil-ferħ. Ejjew inħallu lil Alla jhobbna. Dan hu l-kmandament. Għal ħames darbiet Ġesù jsemmiha fil-Vanġelu tal-lum: “Dan hu l-kmandament li jiena nagħtikom, li tħobbu lil xulxin”. “*Entelos*” bil-Grieg; fi kliem ieħor, l-iskop illi rridu nilhqu ma’ xulxin, l-iskop illi ġa qiegħed hemm ġo fina, imma qiegħed barra minna.

Dan hu li għandna bżonn bħala bnedmin u bħala saċerdoti – qiegħed fina u barra minna –, din l-imħabba li toħroġ. U jekk il-vokazzjoni tagħna kollha kemm ahna – min hu miżżewweġ, min mhux, ahna s-saċerdoti, intom li ser issiru djakni – ma ngħixuhiex f’dan il-kuntest, f’din l-atmosfera ta’ mħabba ta’ Alla kontinwa għalina, imħabba li lilna timliena u mbagħad tfawwar u toħroġ u ssir qadi, allura nibqgħu qaddejja u ma nsirux ħbieb.

Il-kelma *djaknu* hija kelma Griega li tfisser qaddej, imma qaddej ta' ċerta dinjità magħżul minn xi ħadd li jhobbok, allura *qaddej magħżul*, mahtur minn fost ħafna oħrajn li jahdmu, imma mahtur għax speċjali, għax int għandek rabta kbira mal-persuna li lilek qed tqabdek taqdi. Filwaqt li l-kelma *doulos* bil-Grieg tfisser skjav, ilsir, il-kelma *diaconos* fiha kemm il-qadi, is-servizz, imma fiha fuq kolloxx l-imħabba. Il-kelma *doulos* fiha biss il-funzjonalizmu, fiha biss l-għemil: aghmel dak li għandek tagħmel u itlaq, jiġifieri l-minimalizmu; aħrab fejn tista', kolloxx fuq barra, kolloxx bi sforz, kolloxx bit-tqanżiħ, kolloxx bl-għeja. X'differenza!

Kemm għandna bżonn allura li nibqgħu marbutin mas-sors tal-imħabba tagħna. Fil-Kolletta li tlabna flimkien fil-bidu, jien tlabt lil Alla biex lilkom (li ha ssiru djakni) jagħtikom li ma taqtgħu qatt fit-talb, li tibqgħu perseveranti fit-talb. Kemm għandna bżonnu t-talb! Kemm hu importanti! It-talb għalina hu dak li għalikom il-miżżewġin hu l-hin ta' flimkien. Kemm ngħidulkom: 'Hallu hin għal xulxin. Aghthu hin għal xulxin. Tkellmu ma' xulxin. Ikkomunikaw flimkien'! Dak hu t-talb għalina. Il-Knisja fl-għaqal tagħha taf fejn huma d-dgħufijiet tagħna, taf ix-xewka li rridu nkunu attenti għaliha u konxji minnha u nitolbu fuqha, bħalma kien San Pawl.

L-aħħar kelma! Il-qadi hu djakonija u mhux skjavitù, il-qadi hu frott kważi naturali tal-fatt li thossok maħbub, tal-fatt li thoss li xi ħadd jaqdik il-hin kollu, u dan hu Alla tagħna. Fil-Vangelu kollu nsibu lil Ġesù kontinwament jaqdi lill-bniedem. Meta aħna nkunu verament ħbieb ta' Ġesù u qaddejja, aħna noqogħdu attenti għal dak li għandhom bżonn in-nies, mhux għal dak li aħna rridu nagħtu lin-nies. Kemm naqgħu fiha din! Biex inkun veru qaddej, biex inkun il-kontinwità tal-imħabba li Alla għandu għaliha, li jhobbni kif jien, li jipprova jaqdini kif jien, li jinżel għarkupptejh quddiemni kif jien u jara liema huma l-bżonnijiet li jien fihom, jien l-istess irrid nagħmel mal-oħrajn. Jien ma nistax immur digà bil-programm lest u lill-oħrajn ngħidilhom: 'Isma', inti hekk għandek bżonn, inti hekk trid'. Le, irrid nisma' l-ewwel. Imbagħad nipprova noffri u nagħti kif nista'. Kulhadd limitat, imma nipprova nagħti mhux dak li rrid jien, imma dak li naħseb li haddiehor għandu bżonn.

Kemm għandna bżonnha aħna lkoll din l-attenzjoni li tiġi mill-imħabba li aħna nirċievu minn Alla u mill-attenzjoni li Alla għandu għalina! Inkella nirriskjaw, l-ewwel wiehed jien, illi xi ħadd jitlobni tazza ilma u jien bilfors irrid nagħtih il-wiski, u l-wiski mhux tajjeb għalih. Dan huwa riskju li ngħix jien u li nistgħu ngħixu l-hin kollu aħna: Jekk ma nagħtix il-wiski, allura jien mingħalija li mhux qed naqdi. Jekk ma nagħtix il-wiski, allura ma nhossnix realizzat. Jekk ma nagħtix il-wiski, allura ma nhossnix kuntent.

Ejjew nitolbuh illejla lill-Mulej biex nibqgħu nagħmlu din l-esperjenza – anki matul din iċ-ċelebrazzjoni – tal-attenzjoni tiegħu għalina. Ippermettuli ngħidilkom li kull wiehed u kull waħda minna li hawn hawnhekk, kollha kemm aħna – aħna s-sacerdoti, imma intom ukoll, b'mod speċjali Marlon u Samuel – kollha kemm aħna doni ta' Alla għal xulxin. Alla jixtieq li permezz tiegħek, permezz tiegħi, nagħmlu kuntenti lil xulxin billi nkomplu f'din ix-xmara ta' mħabba li qegħdin fiha, l-imħabba li Alla għandu għalina, u nkomplu nhalluha tinżel bil-qawwa b'mod speċjali fuq dawk li l-iktar għandhom bżonn.

Il-Mulej jagħtina li l-imħabba tagħna tkun tant attenta bħalma kienet tiegħu. San Pawl kien bniedem fil-bżonn, kellu xewka. Kull wiehed u kull waħda minna nies fil-bżonn u Alla jhobbna fil-bżonnijiet tagħna, u Alla attent l-iktar għal dawk li l-iktar fil-bżonn. Ejjew aħna wkoll, li għandna din is-sejha, inkunu l-iktar attenti għal dawk li huma l-iktar fil-bżonn. Hekk ngħixu d-djakonija tagħna: qaddejja, imma mhux biss, ħbieb ta' Alla u ta' xulxin.